

Taika geras daiktas, stiprus ginklas dar geresnis

Francija žada sekti "išmintingais prezidento Coolidgeo pamokymais" — rašytis amžinos taikos paktus ir kartu didinti armiją ir galasti kardus

PARYŽIUS, gruod. 25. — Francijos senatas vakar, prieš pat Kristaus gimimo šventę, priėmė biudžetą, kuriuo armijos išlaidos ateinančioms metams padidinamos dviem dešimt milijonų dolerių.

Per debatus kai kurie senatoriai, nustebe, klausė karo ministerį, Paulą Painlevė, kaip jis suderins du reikimai visai priešingus vienas antram dalykui: vyriausybės pasirašymą Kellogg-Briando amžinos taikos sutarties, kuria visai atsisakoma karų, ir tuo pačiu kartu vyriausybės nutarimą stiprinti karo jėgas ir didinti išlaidas ginkluotei?

Karo ministeris Painlevė savo atsakyme nurodė senato-

riams, kaip išmintingai tuodu priešingumui derina Jungtinės Valstybės. Amžinos taikos pakto sugalvojė ir pasauliui pasiūlė pasirašyti patsai Jungtinių Valstybių prezidentas Coolidge, sakė karo ministeris Painlevė. Na, o žiūrėkit, ką prezidentas Coolidge dabar sakąs. Savo pranešime kongresui jis andai pareiškė, kad geriausia garantija taikai duoda tos valstybės, kurios rimtai organizuoja savo apsaugos jėgas, ir kad didysis karas būtų įvykęs dar anksčiau, jei kraštai, kuriems jis grumojės, nebūtų turėję tokios apsaugos. Tai esą išmintingai Coolidge'o žodžiai, ir francuzų vyriausybė jų laikysiantis.

Sovietų diktatorius Samokslas nužudyti Turko prezidentą Trockį taikintis

Ištremtam į Turkestano opozicininkui stalo persikelti į pietų Rusijos rezortą

BERLYNAS, gruod. 25. — Vokiečių komunistinės opozicijos laikraštis Volkswille sakosi gavęs žinių iš Maskvos, kad sovietų diktatorius Stalinas leidęs Trockį iš savo tremimo vietos Turkestane persikelti į vieną rezortą pietų Rusijoje, kame jis galėtų savo paurisą sveikata pataisyti.

I šią Stalino žingsnį žiūrima kaip į bolševikų diktatoriaus bandymą susitaikinti vėl su Trockiu, nors ligšiol panašius bandymus Trockis buvo atmetęs.

BIAURI GALVAŽUDYBĖ ŠOKIŲ VAKARE

EVANSVILLE, Ind., gruod. 25. — Venėme šokių vakare čia vienas vaikėžas, James Coffin, prisikabino prie James Murphy, jauno chieagiečio, kuris šoko su savo žmona, ir bendrė juodu išsirtė. Murphy pastumė vaikėžą šalin. Pastarasis, išsitraukęs peilį, smeigė jį Murphy į krūtį. Po valandos Murphy mirė. Iš išgąsčio nuakusio jo žmona nugabenta į ligoninę. Jaunas galvažudys suimtas.

Chicago ir apylinkėse federalinis oro biuras šiai dienai pranešauja:

Didėjantis debesuotumas; didelė temperatūros atmaina; vidutinis, daugiausiai pietų vakarų vėjas.

Vakar temperatūros buvo vidutiniškai 37° F. Šiandien saulė teka 7:17, leidžiasi 4:24. Mėnuo teka 3:57 vakar.

Žlugo kontrabandos valtis su dviem įgulos žmonėmis

CHATHAM, Ontario, gruod. 25. — Sužinota, kad ežere žuvo didelė, 70 pėdų ilgio, valtis, gabenusi didelę kanadiškos degtinės kontrabandą iš Erieau į Fairportą, Ohio, netoli nuo Clevelande. Su valtimi žuvo ir du jos įgulos žmonės.

Afganų karalius pabėgo iš Kabulo

Del sukilėlių puolimų sostinės Amanulla persikėlė į Kandaharą

PARYŽIUS, gruod. 25. — Afganistano legacija Paryžiuje oficialiai pranešė, kad karalius Amanulla ir jo žmona, karalienė Suriya, persikraustė iš sostinės Kabulo į Kandaharą.

Svetimšalius gabens laukan iš Kabulo

LONDONAS, gruod. 25. — Nežiūrint nuolatinių pranešimų iš Afganistano pasienio apie aštirus kautynės tarp sukilėlių ir karalius Amanullo kariuomenės. Afganistano legacija stengiasi tiems pranešimams neduoti didelės reikšmės. Del pranešimų, kad karalius ir karalienė pabėgė iš Kabulo į Kandaharą, legacija sako, kad jie nepašalę, bet dėl žiemos, kaip kas metai, pakeitė savo rezidencijos vietą, kadangi Kabule oras žiemą esąs nepaprastai žiaurus.

Pasak legacijos, sukilėliai tapę išmūsti iš savo pozicijų netoli nuo Kabulo ir nuvyti keturiasdešimt mylių į žiemus.

Kad padėtis Kabule betgi nėra taip gera, kaip kad legacija nori įtikinti, matyt is to, kad britų vyriausybė, kurios aeroplanai išgabeno iš Kabulo į Persiją visus britų ir indų moteris ir vaikus, planuoja ir visus kitus svetimšalius išgabenti laukan iš Afganistano žemės.

Vengrų diktatorius amnestavo 248 politinius

BUDAPESTAS, Vengrija, gruod. 25. — Regentas admiralas Horthy Kučių dieną amnestavo 248 politinius kalinius, jų tarpe 42 asmenis, kurie buvo kalėjime jau daugiau kaip dešimtį metų, ir šešis kitus, kurie buvo pasmerkti einant naujuoju spaudos įstatymu.

Šešiolikai asmenų, kurie buvo pasmerkti ryši su komunistų revoliucija, amnestija nusteikta.

Kalėdų dovana keliavo 98 mylias šešerius metus

DENTON, Texas, gruod. 25. — Pakietėlis su Kalėdų dovana, lygiai prieš šešerius metus pasiųstas paštu iš Corsicana, Texas, į Dentoną, buvo tik dabar gautas. Asmuo, kuriam jis buvo siųstas, mirė prieš dvejetą metų. Iš Corsicana miesto į Dentoną yra 98 mylios.

OMAHA, Nebr., gruod. 25. — Federalinis teisėjas Woodrough padarė gerą "krismus prezidentą" keturiasdešimt vienam butlegeriui, kuriuos jis buvo pasmerkęs įvairiems terminams kalėjimo. Kučių dieną jis suimto jiems ir įsakė paleisti iš kalėjimo.

(Atlantic and Pacific Photo)

Augusta O'Neill, paskilbęs Amerikos dramaturgas, kuris pabėgo iš Shanghai, Kinijos, kadangi jis negalėjo surasti ten sau ramumo. Paveikslas buvo nuimtas pirm negu dramaturgas persiskyrė su savo žmona.

Vengras išrinktas Rumanijos seimo pirmininku

BUCHARESTAS, gruod. 25. — Rumanijos valstiečiams nuvertus Bratianu diktatūrą ir paėmus valdžią į savo rankas, krašte dedasi didelių atmainų. Tai matyt iš to, kad parlamento pirmininku vakar buvo išrinktas vengras, Stephan Zieso.

Tautinės mažumos ligšiol buvo Rumanijoje persekiojamos, dabar premjeras Maniu pareiškė, kad joms bus suteiktos autonominės teisės.

Naujasis seimo pirmininkas, lygiai kaip ir premjeras Maniu, prieš karą buvo Vengrų parlamento nariu.

I zuikį šovė — žmogui pataikė

ŠETA, — Garviškių kaimo gyventojas Stepas Filipavičius šaudamas kiškį sužeidė lauke besidarbujančią Gaižiunų kaimo gyventoją Vl. Ivanauskaitę veida.

Nepaprastas radinys

Paveikslų parodoj rado brangų kurinį, padengtą kitų dažu sluogsniais

GRAZ, Austrija, gruod. 25. — Meno ekspertas Dr. Richter Bienthal, žiūrinėdamas išstatytų vienoj vietoj parodoj paveikslų, pastebėjo, kad audeklas vieno didelio paveikslu, vaizduojančio Mergelės Marijos dangun žengimą, turi dvi kartas dažu. Tas paveikslas buvo vienos vietos bažnyčios nuosavybė.

Dr. Bienthal atsargiai pašalinu viršutinį dažu sluogsnį, ir po juo rado brangiausį seną Tintoretto kurinį, kuris esąs vertas 500 tūkstančių dolerių. Paveikslas yra 13 per 12 pėdų didumo.

Grazo universiteto profesorius Suida ir Egger neabejoja, kad paveikslas yra tikras Tintoretto kūriny.

Lietuvos Žinios

Iškilmėse nukrito ir su-Kauno Laisvės Alėjoj dužo aeroplanas kapinynas

Lėktuvas užsikabino už medžio ir nukrito. Lakunas pritrenktas

KAUNAS. — Lekėčiuose, šakių apskr., buvo atidengimas nepriklusomybės paminklo. Ten nuskrido ir keli lėktuvai. Kadangi buvo neaukštai debesys, tai lėktuvai turėjo skraidyti visai žemai. Darant figurinius skrymus, vienas lėktuvas, kuriuo skrido kapitonas Nastaras, neteko jėgos. Iš figūros išėjo. Duodant gazo, aparatas užspringo ir toliau lėkti negalėjo. Todel planuodamas jis pradėjo leistis žemyn. Bet toje vietoj buvo miškas ir lėktuvas, besileisdamas, užsikabino už medžio, o paskui nukrito žemėn. Lakunas pritrenktas ir paliko be sąmonės, bet vėliau atsigavo.

Pakliuvo teisman už vedimą dviejų pačių

VILKAVISKY policija sulaukė Vladą Fedaravičių, ku i kaltinamas vedęs dvi žmonas. Pirmasios vedėbas jis slėpė. Tačiau pirmoji žmona, sužinojusi apie antrą, įskundė jį policijai. Fedaravičius traukiamas eismo atsakomybėn.

Tėvai ir šeši vaikai žuvo gaisre

ANNISTON, Ala., gruod. 25. — Aštuonioliką mylių nuo čia, naktį sudegė vienos farmos namai, kurių gaisrė žuvo pats šeimininkas, Albertas Calhoun, jo žmona ir jų šešetas vaikų, amžiaus nuo vieno iki dvylikos metų. Manoma, kad gaisras kilo nuo per daug įkaitusios virtuvės krosnies.

Pavogė Kalėdų pašto siuntinius trijuose garlaiviuose

MANILA, Filipinai, gruod. 25. — Sužinota, kad pastaromis dienomis aplaukusiuose į Manilą iš Jungtinių Valstybių garlaiviuose — President Madison, Cleveland ir Pierce — kelionėje buvo apiplėšta pašto siunta, daugiausiai amerikiečių siųstos savo giminėms ir draugams Filipinuose kalėdinės dovanos.

Faktai Kalba už Save

Virš 20,000 žmonių pakartotinai siūnia pinigų Lietuvon per Naujienas ir tikrai per Naujienas.

Jie taip daro tikrai dėlto, kad Naujienos duoda užganėdinantį patarnavimą ir visuomet rupinasi pergalėti visas kliutis, stovinčias ant kelio pasiekimui nepralenkiamo greitumo ir akuratiškumo.

20,000 nuolatinių Naujienų kostumerių yra kalbantis faktas agitacijai už Naujienas. Naudokitės Naujienų patarnavimu visuomet, kada šįsiet pinigų Lietuvon ar kur kitur.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Užtikrinkit Laimingas 1929 metų Kalėdas Prisidėdami Prie Kaledinio Taupymo Kliubo Dabar! Neatidėliok daugiau nė vienos dienos!

Siemet Chicagos bankai išmokės \$24,747,946 laimingiems Kaledinio Kliubo taupytojams! Ar jus gausite savo dalį? Ištikrųj, tai yra lengviausias budas užtikrinti sau užtektinai pinigų kai vėl ateis Kalėdos. Dabar yra geriausias laikas pradėti ir arti-

miausias jums bankas, iš šiame puslapyje įvardytų bankų, yra geriausia vieta jums nueiti dar šandie. Ar jus prisidėsite prie 50c. į savaitę Kliubo, ar prie \$10 Kliubo, jus lauks lygiai širdingas priėmimas ir malonus patarnavimas.

Northwest Side
HOME BANK & TRUST CO.
1200 N. Ashland St.

"Stok į Musų Kalėdinį
Kliubą Dabar!
Specialės Dovanos
Jus galit buti vienas iš
Laimingųjų.

12th & Halsted Sts.
WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK
735 W. Roosevelt Road
Resources over \$15,000,000

Atsineškit šį apgarsinimą. Jis vertas \$1, kuris bus įrašytas
į jūsų sąskaitą.

CHRISTMAS CLUBS

\$1 Club pays \$50.75

\$2 Club pays \$101.50

Join Now!

Cicero, Illinois.
CICERO TRUST & SAVINGS BANK
5200 W. 25th St.

Pamąstyk apie Kalėdas 1929 ir pradėk
taupyti po biskį tuojaus.

Šie bankai parodo savo draugiškumą lietuviams ir tą jie čia jums pareiškia. Jums bus smagu vesti su jais visus biznio reikalus. Tai yra saugūs bankai jūsų taupinimams. Apsilankykite artimiausiame jums banke šandie.

West Side
METROPOLITAN STATE BANK
2201 W. 22nd St.
JOHN BRENZA—President

Brighton Park
MIDLAND NATIONAL BANK
Archer Ave. at Sacramento Blvd.

Pradėk taupyti tuojaus štodamas
į mūsų Kalėdų Kliubą

Bridgeport
UNIVERSAL STATE BANK
3252 S. Halsted St.
Lietuvių Bankas Bridgeporte

CHRISTMAS CLUBS

\$5 Club pays \$253.75

\$10 Club pays \$507.50

Join Now!

Central Mfg. Dist.
CENTRAL MFG. DISTRICT BANK
1110 West 35th St.

Čia jus galite pradėti su mažiausia suma.

VISOKIOS ŽINUTĖS IS KLAIPĖDOS PADANGĖS

Rašo A. Kemėža.

Šią vasarą buvo vistiek nemaloni žmonėms, — šalta, lietina, visi augalai suvėlavo prinkti. Bet nežiurint į tai, viskas užaugo Klaipėdos krašte neblogiausia. Todel ir maisto produktai nebus brangūs. Siemet Klaipėdoje darbai ėjo ir eina dar ir dabar. Todel ir bedarbių visai beveik nebuvo, išskyrus senius, kuriuos pagal miesto savivaldybių nustatytą tvarką, miestams užlaiko. Bet stiprieji darbininkai visi turėjo darbus prie miesto gatvių taisymo, namų statymo, fabrikuose ir ant laukų pas ūkininkus bei dvaruose. Tokiu būdu šie metai darbo žmonėms buvo geresni.

Zinoma, žiemos metu bedarbių bus, bet vistiek mažiau, negu kitais metais. Mat, siemet daugelis iš optavusių Vokietijos pilietybę išvažiavo į savo "Faterlandą" ir dar išvažiavo. O iš kitos pusės, ši žiema bus geresnė darbo žmonėms, nes maistas nebus brangus. Be to daugiau dirbtuvių vis naujų atsido. Dabar per visą vasarą miestams stato naują modernią elektros stotį. Centro valdžia jau pabaigė šaldytuvus, kuriems, kai pradės dirbti, reikės didelis skaičius darbininkų. Tekstilio fabriko audinys padidina darbą ir padaugina darbininkų skaičių. Celiuliozės dirbtuvė dirba irgi daugiausia darbininkų.

Neužilgo Lietuva Klaipėdoje turės savo prekybos laivus ir ims vežioti užsienio eksportuojamus ir importuojamus prekes. Vienu žodžiu, užsims laivinkystę. O šiaip per šią vasarą laivų plaukiojimas iš įvairių kraštų į Klaipėdos uostą žymiai padidėjo. Padidėjo taip pat ir kelių per Klaipėdos uostą važinėjimas. Šią vasarą iki lapkričio mėnesio vien tik iš Amerikos lietuvių ekskursijų atvyko į Klaipėdą dešimtys, kurias čia visuomet pasitiktavo iš Klaipėdos lietuvių kultūrinių organizacijų susivertęs, taip vadinamas "Išviliu lietuvių priėmimo komitetas". Tas komitetas jau darbuojasi kelti metai. Komiteto tikslas buvo sirdingai ir broliškai pasitikti brolius Amerikos lietuvius ir apsaugoti juos nuo spekuliantų, kurie savo mažose kambarėliuose pasidarydavo "viesbutį" ir išlipusius iš laivo amerikiečius keleivius gaudydavo prie laivo ir veddavosi pas save į savo "viesbutį". Tada užgirdydavo ir nuo įsigėrusio svečio apturdėdavo visokius "čianies", gintarinių papuošalų, visokių dresų etc. O kadangi tai laikui bėgant išsivysino tarpe vietinių smalsių dolerių gaudytojų, kad amerikiečiai toki gėri, toki duonos, tad net ir laivų "patarnautojai", kurie gaudė iš kompanijos neblogą užmokesį, įsisteigė amerikiečiams "globoti" namą, kambarius ir prisiamdė agentų dirbti ant komišeno — "fifty-fifty". Tai gi laivui atplaukus, kaip tik keleiviai ima iš laivo lipti, tai žinoma, agentai tuoj griebia amerikiečių baksus panešėti, kad geriaus amerikiečiams patarnauti, tai Kauno komitetas paprašė Klaipėdos geležinkelio stoties viršininko, idant, kaip tik laivas su amerikiečiais atplaukia, tai turi būti paduoti antros ir trečios klasės keleivių vagonai del keleivių ir norinčių tą dieną vakare išvažiuoti iš Klaipėdos į savo gimtinę. Žinoma, stoties viršininkas p. Dragunevičius ir įsakė darbininkams, kad vagonai būtų ekskursijų laivams atėjus paduodami. Taip ir buvo padaryta. Tai komiteto amerikiečiams priimti nariai nutarė keleiviams ant

Lietuvos uosto direkcija gali pareikalauti iš laivų kompanijos, kad toks agentas būtų iš vietos pašalintas, nes jis savo intrigomis ir "bizniais" kenkia uosto vardu. "Gudrusis" Altrunas suprato, kad gali išeiti riestai, todėl atsispašė visų ir buvo "susitaisyta". Bet viesbutių savininkų susivienijimas padavė skundą direktorijai prieš p. Altruną, kad jisai už savo "viesbutelio" slaptą užlaikymą nemo-ką mokesčių miestui. Dabar direktorija daro tyrinėjimus apie Altruno viesbutelį.

Tai tiek apie nuotikius del amerikiečių priėmimo.

Rugsėjo 21 d. įvyko paskaita temoje "Lietuvos politinė padėtis ir Lietuva, kaip valstybė, ar turi gerų kaimynų bei draugų?" Susirinko pilna "Ryto" viesbutio salė klausytojų. Dr. Trukanas (vilnietis) atidarė susirinkimą, pasveikindamas ir dėkodamas publikai už nepatiginimą atvykti į paskaitą, ir perstatė Dėdėlę (iš profesijos žurnalistas) skaityti tos dienos nuomėną paskaitą. Prelegentas pirmiausia pradėjo maž daug taip. Sako, aš nekalbėsiu apie Lietuvos vidaus padėtį, kuri ir taip mums yra žinoma. Daugiau apsisistosiu prie Lietuvos užrubežio politikos. Tie, kurie skaito laikraščius, tai gerai žino ir čia daug naujo neišgirs, betgi gerai yra prisiminti tų kelerių metų mūsų nepriklausomos Lietuvos gyvenimo svarbesnius įvykius. Ka mes per tą laikotarpį patyrėme ir pasimokino-me, tai turime niekadus neužmiršti. Mes matome, kad Lietuvos užrubežinė padėtis yra labai sunki ne tik nuo dabar, bet nuo Lietuvos nepriklausomybės pradžios laikų. Del to, kad mes esame maža tauta, sudarom nedidelę valstybę. O nuo amžių mes matom, kad visur mažieji galingųjų skriaudžiami. Taip yra ir valstybių gyvenime. Tvirtėsnes praryja mažesnes. Bet neturime nusi-minti, o tik reikia dėti daug pastangų ir sutvarkyti mūsų vidinį gyvenimą. Mūsų padė-tį sunkina dar ir tas, kad mažai turime draugų iš kaimyninių valstybių. Nei lenkus, nei vokiečius ir pagaliau latvius mes negalime savo draugais laikyti. Sakysime, lenkai. Jie amžini mūsų priešai, jie pirmieji sten-gėsi ir tą mintį apie nepriklausomas Lietuvos tvėrimą nuko-voti. Jie svajojo valdyti Lietu-vą. O įsikurus nepriklausomai Lietuvai, jie prie kiekvienos progos stengėsi ją ginklu pavergti. Ginklu jie pavėgė vieną trečdali Lietuvos teritorijos su sostine Vilnium; jie pasirengę yra ir visą Lietuvą pagrobti. Juk patsai Vilnius jiems kaipo kraštas nėra reikalingas. Jie ji laiko užmėgė kariškais išskaičiavimais. Per Vilnių mano jie Klaipėdą pavergti; pavergti ir visą Lietuvą. Tafari matosi iš praityje buvusių ir dabartinių derybų su lenkais. Kad ir dabartinėse Lietuvos su lenkais de-

[Pacific and Atlantic Photo]

Martha Hanon, Francijos Bishchoff. Ji išviliojo iš žmonių apie \$80,000,000.

rybose aiškiai matosi, kad lenkai deda daug pastangų priversti Lietuvą pasirašyti tokią sutartį, kuri Vilniaus klausimą laikytų kaip galutinai išristu ir pripažintu dabartines tarp Lietuvos ir Lenkijos nustatytas sienas-rubežius. Kuomet sovietų Rusijai reikėjo draugų, tai ji rėmė lietuvius. Bet ar vie-naip, ar kitaip į dalyką žiūrėsi-me, jie mūsų kovą už nepri-klausomybę ir dabar remia ne iš tikro draugiškumo.

Dabar pažiūrėkime, ar vokiečiai yra geri mūsų draugai. Su vokiečiais irgi beveik tas pats. Jeigu jie palaiko mūsų pusę, tai tik turėdami tam tikrus iš-skaičiavimus. Pirmiausia jiems reikalinga atspara prieš lenkus. Jei lenkai pavėgė Lietuvą, tai vokiečiai rytų Prusijos kaip ir netektų. Ši mums palanku Vokietija išnaudoja spaus-dama mus kitais atžvilgiais. Juk mes žinome dar nuo vokiečių okupacijos laikų Lietuvoje, kaip vokiečiai spaudė, engė lietu-vius. Kas tik aiškiau, drąsiau užsiminė apie Lietuvos nepri-klausomybę, tą tuojais į kon-centracijos stovyklas grudo, kaip tai padarė tuomet su Kau-no dabartiniu m. majoru Vilei-šiu ir su dabartiniu Lietuvos pasiuntiniu Paryžiuje Klimu, kuriuodu vokiečiai buvo įgrūdę į kalėjimą. Daug yra buvę panašių atsitikimų, kuriuos čia ir nesuminėsi. Tais laikais, kai tik pradėjo reikštis Lietuvos

valstybės gyvenimą, vokiečiai buvo prirėngę Lietuvos valdy-mą atiduoti kaizerio sunui ir padaryti visiškai nuo jo pri-klausomą ir Vokietijos valdo-mą provinciją.

Mes matome, kad vokiečiai su Lietuva elgiasi, kaip su už-kariauta kolonija, o su žmonė-mis, kaip su Afrikos juodveid-žiais. Nežmoniški prievartos darbai, žmonių alkinimas, atė-mimas visokių teisų niekad nebus lietuvių užmiršta. Paga-liau, ir lietuvių mokyklos buvo paverstos vokiečių mokyklomis ir paskutinio Tautų Sąjungos po-būnimo. Visi tie faktai mums pasakos, ko vokiečiai siekė. Jei jie dar pirm pasitraukimo iš Lietuvos pripažino Lietuvos ne-priklausomybę, tai ne del draugiškumo mums, bet dėliai savo tam tikrų išskaičiavimų. Maty-dami, kad Lietuvą vis vien jau nepavyks užgrobti ir prijungti prie Vokietijos, jie ėmė nors iš dalies keisti politiką link lietu-vių ir atitaisyti pirmiausia pada-rytas klaidas ir skriaudas, kad vėl nors kiek atgauti simpatijų pas lietuvius. Tarpe Lietuvos žmonių ir dabar kyla neapykan-ta prieš vokiečius. Kai kurie at-silankiusieji iš užsienio to klau-simo tyrinėtojai net stebėjosi, va-delko Lietuvos žmonės daug ma-žiau buvusius pirma Lietuvos paverėjus rusus neapkenčia, negu vokiečius. Tas aiškiai pa-rodė, kad vokiečių žiaurumas pralenkė ir caro laikų žiauru-mus. Šiuom laiku vokiečiai iš-naudoja mūsų padėtį. Vokiečiai dabar, kuomet Lietuva su jais derasi del prekybinių sutarčių, stato Lietuvai nepriimtinus muius ant išvežamų iš Lietu-vos į Vokietiją gyvulių ir kitų Lietuvos produktų. Jie taip pat mūsų krašto Klaipėdos vokiečių politinių partijų vadus skatina krašto valdyme nepriimtinus ir net Lietuvos vardą žeminančius reikalavimus statyti. Na, o Klaipėdos krašto vokiečiai politikie-riai naudodamiesi autonominės laisvės obalsiu, tai ir daro. Jei-gu kas vokiečiams nepatinka, tai jie visi be partijų skirtumo karščiuojasi, juda, stengiasi iš-naudoti mažiausią progą lietu-vių-lenkų ginče Lietuvos nenau-dai.

Dabar pažvelgkime į brolius o kai kurią valstybę net pra-latvius, — ar jie mūsų geri kaimynai? Nors jie yra lietuvių kaimynai, bet negalime klausomai gyventi ir tvarkyti skaityti lietuviams ištikimais draugais. 1919 metais Lietuvos valstybė lietuviams suteikė pirmą piniginę pagalbą ir siuntė sa-kariauta kolonija, o su žmonė-mis, kaip su Afrikos juodveid-žiais. Nežmoniški prievartos darbai, žmonių alkinimas, atė-mimas visokių teisų niekad nebus lietuvių užmiršta. Paga-liau, ir lietuvių mokyklos buvo paverstos vokiečių mokyklomis ir paskutinio Tautų Sąjungos po-būnimo. Visi tie faktai mums pasakos, ko vokiečiai siekė. Jei jie dar pirm pasitraukimo iš Lietuvos pripažino Lietuvos ne-priklausomybę, tai ne del draugiškumo mums, bet dėliai savo tam tikrų išskaičiavimų. Maty-dami, kad Lietuvą vis vien jau nepavyks užgrobti ir prijungti prie Vokietijos, jie ėmė nors iš dalies keisti politiką link lietu-vių ir atitaisyti pirmiausia pada-rytas klaidas ir skriaudas, kad vėl nors kiek atgauti simpatijų pas lietuvius. Tarpe Lietuvos žmonių ir dabar kyla neapykan-ta prieš vokiečius. Kai kurie at-silankiusieji iš užsienio to klau-simo tyrinėtojai net stebėjosi, va-delko Lietuvos žmonės daug ma-žiau buvusius pirma Lietuvos paverėjus rusus neapkenčia, negu vokiečius. Tas aiškiai pa-rodė, kad vokiečių žiaurumas pralenkė ir caro laikų žiauru-mus. Šiuom laiku vokiečiai iš-naudoja mūsų padėtį. Vokiečiai dabar, kuomet Lietuva su jais derasi del prekybinių sutarčių, stato Lietuvai nepriimtinus muius ant išvežamų iš Lietu-vos į Vokietiją gyvulių ir kitų Lietuvos produktų. Jie taip pat mūsų krašto Klaipėdos vokiečių politinių partijų vadus skatina krašto valdyme nepriimtinus ir net Lietuvos vardą žeminančius reikalavimus statyti. Na, o Klaipėdos krašto vokiečiai politikie-riai naudodamiesi autonominės laisvės obalsiu, tai ir daro. Jei-gu kas vokiečiams nepatinka, tai jie visi be partijų skirtumo karščiuojasi, juda, stengiasi iš-naudoti mažiausią progą lietu-vių-lenkų ginče Lietuvos nenau-dai.

(Eus daugiau)

Siųskit pinigus per NAUJIENAS

Ten ir iš LIETUVOS

PER HAMBURGĄ
Su mūsų populiariais laivais
NEW YORK, ALBERT BALLIN,
HAMBURG, DEUTSCHLAND,
RESOLUT, DELIANDE,
CLEVELAND,
WESTPHALIA, TEURINCIA
Pulks patarnavimas visose
klesose

\$203 IS NEW YORK
IKI KAU-
NO IR ATGAI
Trečia Kles
Plus V. S. Revenue takso

Kelionė greita ir pigia kaina
Del permio ir kitų informa-
cijų kreipkitės prie viet-
nių agentų arba prie
Hamburg-American Line
177 N. Michigan Ave. Chicago

Garsinkitės Naujienose

INFLUENZA

Sumažina tavo jėgas ir gyvumą.

Palieka tave silpnu ir bejėgu per ilgą laiką.
Apsisaugok nuo influencos, išsilyginamas nuo persilimo
pacijoje pradžioje be atidėjimo.

PAIN-EXPELLERIU

Vaizbaženklis jreg. J. V. Fat. Biure.

vikriai patrynus krūtine ar pečius pagelbės kraujo cirkuliacijai,
nedelėdiant įsitenėti ir įsigalėti persilimams.
35c. ir 70c. vaistinėse.
Tirkrais pažymėtas INKARO vaizbaženklis.

F. AD. RICHTER & CO.

BERRY & SO. 5th STS. BROOKLYN, N. Y.

Tiktai \$5 Pilna Egzaminacija, \$5

Specialistas gydyme chroniškų ir naujų ligų. Jei kiti negalėjo jums išgydyti, atsilankykite pas mane. Mano pilnas iš-gaminavimas atidengs jūsų tikrą ligą ir jei nū apsiminsiu jus gydyti, sveikata jums sugrįš. Eikite pas tikrą specialistą, kuris nekliaus jums kur ir kas jums skauda, bet pats pasakys po galutinio išgaminavimo — kas jums yra.

DR. J. E. ZAREMBA

20 W. Jackson Blv., netoli State St.

Kambariai 1012, 1015, 1016. Imkit elevatorį

CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 7:30 vakaro.

Nedėlio nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

RUSISKOS IR TURKISKOS VANOS

To paties savininko priežiūroje per 30 metų. Mūsų motto: PATARNAVIMAS. Atidara dienomis ir vakarais. Moterims sėdėti iki vi-durnakties. Lietuva laisva, vanos ir prudas visada.

908 W. 14 St., 2 blokai į vakarus nuo Halsted St.
Phone Canal 2544—2545

AR JUMS REIKIA PINIGŲ?

1-2 ir 3 MORGIČIAMS

Eighteenth Bond & Mortgage Organization
1618 West 18-ta Gatvė

L. F. Dankowski, pres. C. J. Dankowski, ižd.

Rusiskos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

8514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Sol Ellis & Sons

PLUMBING & HEATING
Geriausios medžiagos, pigiausios
kainos. Greitas patarnavimas. Kre-
ditas visiems.
2118-20-22 S. State St.
Tel. Victory 2454
4606-08 W. 22nd St.
Tel. Cicero 130

SUTAUPYK PUSĖ DABAR!

Laikę gėgužio mėnesio tiktai
Skryžių ofisose tiktai!
Visas darbas užsakytas geriausio mē-
no biu. atliktas pigiausia kaina. Tai
yra geriausia VENOJŲ KAINŲ sistē-
ma mūsų apilietinų Dental Ofis.
SKYLAUS OFISAS
1800 S. Halsted St.
Dantų Setai \$4.50
\$25.00
\$10.00
\$7.50
\$6.00

VEIDAS
PRIPIL-
DOMAS
JIE TURI
TIKTI

Geriausios aukštosios dantų už-
\$5 Geriausios Aukštosios Filings — \$2.50
\$5 Geriausios Aukštosios Tiltai — \$3.50
\$5 Alloy Fillings — \$1.50
\$1 Sidabriniai Fillings — 50c
Įvairūs dantų — 50c
\$14 Jūsų geriausias mūsų didžiausias
ofis. DIDYSIS OFISAS įsikintas 28 m-
tai atgal.
THE HAYES DENTAL OFFICES
Inc.
DR. T. T. WOOLLEN, Pres.
326 South State St.
Phone Harrison 9751

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skrysius at-
daras kasdien nuo 8 v. ryto
iki 8 v. vakare. Nedėdienais
nuo 10 v. ryto iki 2 v. p. p.

DR. SHINGLMAN

Office 4930 West 13 Street,
Cicero, Ill. Residence 1648 S.
50th Ave., Cicero, Ill. Cicero
3656.

Linki visiems savo lietu-
viams draugams Linksmų
Kalėdų ir Laimingų Naujų
Metų.

Justice Electric
Lietuviai
Kontraktoriai

Vedame dratus į stubas pigiau
negu kiti. Pardudam fixterius ir
viską elektriską.
4104 Archer Ave.
Lafayette 3533

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada,
\$7.00 per year outside of Chicago,
\$5.00 per year in Chicago,
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.25
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginai):	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pilnais reikla siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

REVOLIUCIJA KURO PRAMONĖJE

Svarbiausia medžiaga šilumai gaminti šandie yra pramoningose šalyse akmeninės anglis. Bet mokslo ir technikos atstovai tolyn vis labiau linksta prie tos minties, kad vartoti anglis, kaip kūrą, esą visai neekonomiška. Mokslininkai surado, kad akmeninėse anglyse yra daugybė visokių brangių medžiagų, kurios, deginant anglis, pavirsta dumais ir suodžiais ir nueina niekais. Tomis bereikalingai naikinamomis medžiagomis yra ypatingai turtingos minkštosios anglis.

Tarptautinėje Minkštųjų Anglių Konferencijoje, kuri neseniai įvyko Carnegie Instituto troboje Pittsburgo, buvo skaityta referatai, kuriuose buvo nurodyta, kad minkštosios anglis turi savyje sekančių medžiagų: gazolino, trąšų, tepamojo aliejaus, alkoholio, įvairių dažų, gaso, cukraus, gumos, šilko, muilo ir nesuskaitomą daugybę dar kitų daiktų, kurie yra be galo naudingi praktiskam gyvenime arba pramonėje. Daugelio šitų daiktų kainos yra aukštesnės, negu anglis; tačiau kai žmogus, nusipirkęs toną minkštųjų anglių, sudegina jas savo krosnyje, tai visa, ką jisai iš jų gauna, yra tikrai tam tikras kiekis šilumos ir — didelė kruva pelenų bei „dzindrų“.

Pramonininkai, kurie naudojami mokslo ekspertų pagalba, jau pradeda anglis vartoti tiksliau. Aukščiausio minėtoje Pittsburgo konferencijoje buvo pažymėta, kad viena Vokietijos firma įsteigė dirbtuvę, kurioje gaminama iš anglies gazolinas. Per pereinamus metus tos dirbtuvės produkcija siekė 12 milijonų galionų gazolino; šiemet tikimasi pagaminti per metus 60 milijonų galionų. Ir tai yra tik pradžia. Galima įsivaizduoti, kokios įtakos ims daryti šitas gazolino gaminimas iš anglies ir žemės aliejaus (naftos) prekybą ir, pagaliau, į visą pasaulio pramonę, kuomet tąja gamyba pradės užsiimti visos šalys, kurios turi anglių kasyklas!

Iš anglių jau dabar gaminama žibinamasai gazas (gesas). Iš anglių Vokietijos chemikai jau seniai ėmė daryti puikiausius dažus, kuriais vokiečių chemijos trus tas aprūpina visą pasaulį.

Galima neabejoti, kad tobulėjant technikai tų visokių produktų gaminimas iš anglių tolyn plėtosis vis labiau ir labiau, taip kad anglis laipsniškai paliaus but vartojamos, kaip kuras. Bet prie malkų kurenimo žmonės jau nebegriš, kadangi medis darosi retas ir per daug brangus daiktas. Namų apšildymui taip pat, kaip ir lokomotyvų varymui, bus vartojama gazas (gesas), aliejus, išimtas iš žemės arba pagamintas iš anglių, ir elektrika. Šito vystymosi pradžioje mes dabar esame.

Jisai padarys didesnę perversmą žmonių gyvenime ir pramonės santykiuose, negu daugelis didelių politinių revoliucijų, įvykusių praeityje.

RENGIASI LIKVIDUOT KARO PALIKIMĄ

Už dešimties metų po didžiojo karo Europa, pagaliau, rengiasi eiti prie likvidavimo tų finansinių klausimų, kuriuos jisai paliko. Šešios valstybės, kurios buvo sudariusios karo metu Santarvę, nutarė kartu su Vokietija sušaukti ekspertų konferenciją, kad ji nustatytų galutiną Vokietijos „reparacijų“ sumą ir paruoštų pamatą suvesti visų karo skaitlines.

Vokietija, žinoma, bus priversta užmokėti pergalejusioms valstybėms daugumą jų karo išlaidų. Kadangi šios valstybės karą vedė bargan, skolindamos pinigų iš viena kitos ir iš savo piliečių, tai dabar ant jų visų gulmi milžiniška skolų našta. Santarvės valdžios uždavinys yra užkrauti kiek galint didesnę dalį tos naštos Vokietijai. Tuoj po karo jos reikalavo, kad Vokietija joms užmokėtų apie 33 bilionus dolerių, — ko pastaroji, suprantama, nieku būdu nebūtų galėjusi padaryti. Vadinamoji Dawes'o ekspertų komisija šitą dalyką pripažino jau 1924 m., kuomet ji nustatė, kiek „reparacijų“ Vokietija turi mokėti kasmet, bet atsisakė pažymėti visą mokėjamą sumą.

Dabar atėjo laikas išrišti ir šitą klausimą. Finansų ekspertai šandie sako, kad iš Vokietijos negalima reikalauti daugiau, kaip kokių penkių ar šešių bilionų dolerių, ir reikia manyti, kad tokia daug-maž sumą ir bus

galutinai nustatyta. Kuomet nauja ekspertų komisija tai atliks, tuomet Vokietija išleis nustatytajai „reparacijų“ sumai bonus, kuriuos didieji bankininkai išparduos (daugiausia, be abejo, Amerikoje), ir gautaisiais už tuos bonus pinigus atsilieps su savo kreditoriais. O Santarvė ir Jungtinės Valstijos juos pasidalins tarp savęs. Tuomet „reparacijų“ klausimas išnyks galutinai; vietoje „reparacijų“ pasiliks tik Vokietijos skola už išleistuosius bonus.

Europos valdžios nutarė pakviesti ir Amerikos atstovus dalyvauti šitam paskutiniam karo palikimo skirstyme, ir užvakar buvo paskelbta, kad prezidentas Coolidge sutiko priimti jų kvietimą.

Kai bus išpauktas finansinių problemų kamuolys, tai lengviau duosis spėti ir kiti klausimai, kuriuos paliko neišrištus didysis karas. Pirmoje jų eilėje stovi Vokietijos Reino srities okupacija.

Už dešimties metų po karo, tuo būdu, Europa galų gale eina prie to, kad būtų atsteigti normaliai taikos santykiai tarpe kariavusiųjų šalių.

Apie Įvairius Dalykus

Azoto junginių problema

Oro sudėtis. — Azoto junginiai.

— Azoto susijungimas su deguonimi. — Dirbtinės trąšos. — Salietra. — Salietros atradimas Chile respublikoje. — Amonijakas. — Sintetiniai azoto junginiai. — Haberio procesas amonijakui gaminti.

E. H. vienam laikraščio apie azoto junginius rašo sekausiai:

Kiekvienas mūsų turbūt žino, kad oras susideda iš 2-jų svarbiausių dalių: 1/5 deguonies ir 4/5 azoto. Apie deguonį žinome, kad jis palaiko visą gyvybę, kadangi jisai reikalingas žmonių, gyvulių ir augalų kvėpavimui. Bet apie azotą dažnai gal manoma, kad jis visai yra gal nereikalingas. Bet toks manymas būtų klaidingas. Teisybė, azotas, kaip toks, dujų pavaldė, ar tai gyvybės palaikymui, ar šiaip dabartinėje technikoje tiesioginės reikšmės ir pritaikymo beveik neturi. Bet užtat azoto junginiai yra begalo svarbūs ir gyvybės procesuose ir mūsų ekonominiame gyvenime. Gyvyms organizmams azoto junginiai turi mažesnę reikšmę, kaip ir vanduo. Visi gyvieji organizmai susideda tarp kitko iš baltymų, o baltymai tai yra labai sudėtingi, kuotai azoto junginiai. Žmogaus ir gyvulių organizmas gauna baltymus ar tai iš kitų gyvulių, arba betarpiškai iš augalų, o augalai patys gaminasi baltymus iš įvairių paprastų neorganinių azoto junginių, kurie randasi žemėje. Toji azoto junginių atsarga labai greitai laiku būtų augalų išsemta, jei ji nebūtų nuolat papildoma. Nors azoto tiek daug turime atmosferoje, bet to „laisvo“, nesujungto su kitais elementais azoto, augalai nemoka išnaudoti. O azoto jungimas su kitais elementais labai sunkiai eina, nes pats azotas, kaip elementas, yra labai neveiklus. Todel azoto junginių žemėje paprastai yra mažai.

Azoto junginiai žemėje, suvartojami augalų, papildomi yra 2-m keliais: pirmas — remiasi azoto jungimuisi su deguonimi nuo atmosferinės elektros ir žaibų. Labai mažą azoto dalį suveda ir azoto rūgščių pagalba su lietu nukrenta į žemę. Gaila tik, kad prie to, didesnė dalis tų sujungta azoto patenka į juras ir lieka neišnaudota. Kitas azoto jungimo būdas, kuris savaime vyksta gamtoje, atliekamas yra kankurių bakterijų pagalba. Tos bakterijos gyvena žemėje ir ima azotą tiesiog iš oro ir padaro iš jo baltymus, kuriais paskui naudojasi augalai. Dar kitos azoto junginius gaminančios bakterijos, specialiai gyvena kankurių augalų

šaknyse pav. dobilų, lubinų ir kit. Todel tokie augalai į dirvą veikia panašiai, kaip ir trąšos, nes po tokių augalų, azoto junginių žemėje pasilieka daug. Kuomet žemės ukis pradėjo kilti, kuomet imta buvo reikalauoti iš žemės vis didesnių ir didesnių derlių, atsirado reiklasi dėti į žemę dirbtinių trąšų, nes natūralių jau neužteko. Šitas dalykas išliko maždaug XIX amž. pusėje, nes tuo laiku buvo ištirti įvairūs procesai augaluose ir sužinota buvo didelė azoto junginių reikšmė. Tačiau pati azoto problema nebuvo tuomet nauja, ji buvo iškilusi daug anksčiau, nes jau nuo XIV amž., kuomet Europoje buvo pradėta vartoti parakas. Tas pirmas paprasčiausias parakas buvo tai mišinys anglio, sieros ir azoto junginio salietros. Jau prieš tai salietra buvo žinoma Indijoje, kur ji buvo dirbama iš įvairių organinių atmatų: odos, ragų, kraujo ir t.t. Visa beveik salietra buvo gabenama Europon iš Indijos ir tam reikėjo gauti Anglijos sutikimą. Kilus kokioms nors karui, salietros pareikalavimas iškarto labai didėjo, o Indija buvo labai toli. Todel visos beveik salietros įsėkė panašiu būdu, kaip Indijoje, gaminti salietrą iš savo krašto. Ypač gerai anais laikais salietros gamyba buvo patstatyta Francijoje, kur tą dalyką sutvarkė garsus chemikas Lavoisier. Toki, savo krašte pagaminta, salietra, kad atskyrus ją nuo indiškos, vadinama buvo „tautine“.

Bet 1825 metais buvo padarytas begalo svarbus atradimas, kuris ilgiems metams užtikrino pasauliui azoto junginių atsargą. Tais metais Pietų Amerikos valstybėje Chile (Čili) atrasti buvo dideli salietros sluogsniai. Tuoj prasidėjo intensyvi jų eksploatacija. „Tautinės“ salietros produkcija, buvo dabar, išskiriant Indijos (kur dar ir dabar tokiu pat būdu dirbama salietra), visai užmesta; visos valstybės vėžė ją iš Chile. Chile valstybė atsidūrė nepaprastai laimingoje padėtyje, ji turėjo visame pasaulyje azoto junginių monopoliją, 60 nuoš. savo valstybės biudžeto ji padengdavo mokesniais už išvežamą salietrą.

Chiles salietros pareikalavimas nepaprastai greit augo. Iš vienos pusės, vis daugiau jos vartojo ukinkai, pamatė, kad tai yra pirmos rūšies trąšos. Iš kitos pusės salietros reikalavo cheminė pramonė. Toje pramonėje labai svarbią rolę vaidino azoto rūgštis, kuri kaip tik buvo gaunama iš salietros. Be to XIX amž. pabaigoje visose armijose buvo įvestas naujas, be dūmų, parakas ir kitos, lig tol nežinomos sprogstančios medžiagos, kurių fabrikacija taip pat remiasi azoto rūgštimi. Vi-

(Pacific and Atlantic Photo)

Lazare Bloch, kuris su savo buvusia žmona Martha Hanon, vedė bischofišką biznį Francijoje. Jis išviliojo iš žmonių apie \$80,000,000.

sam tam reikėdavo labai daug salietros. Taikos metu galima buvo jos laisvai atvežti iš tolimos Chile, bet jei kiltų karas, tai salietros atvežimas galėtų pasidaryti negalimas ar tai dėl blokados ar, pav., dėl blogų santykių su Chile. Pagalios ir Chiles salietros sluogsniai turėjo su laiku išsisemti, o kas tuomet? Visa tai vertė mokslininkus susirūpinti tuo klausimu ir ieškoti kokių nors kitų kelių junginiais gauti.

Tokių kelių dabar žinomi yra keli. Visų pirma buvo atkreipta dėmes į akmenis angli, kuris jau atsirado iš augalų, o augalai, kaip jau pradžioje buvo minėta, turi savyje azoto junginius. Tuos azoto junginius pasisekė išnaudoti po to, kaip buvo išrasta sausa anglių distiliacija. Prie tokios distiliacijos iš anglių gaunama šviečiamas dujas, koksą ir įvairius likučius (smalą), kuriose randasi visa eilė labai brangių ir svarbių technikoje junginių. Jų tarpe yra gana daug ir azoto junginių, amonijakų pavidale. Jei anglis deginama šiaip paprastu būdu, tai visi tie brangūs junginiai žūsta. Vakary Europos valstybės tuoj suprato didelę ekonominę reikšmę tokios anglių distiliacijos ir visokiais būdais rėmė ir dabar remia tą pramonę. Tačiau tokiu būdu gaunami azoto junginiai toli gražu negali patenkinti visų reikalavimų, todel ieškoma buvo dar naujų būdų.

Tie nauji būdai turėjo jau eiti kitais keliais. Prieš tai azoto junginiai buvo tik išskiriami iš kitų, pats gi tų junginių azotas jau prieš tai buvo kokių nors būdu sujungtas. Dabar gi priešio žmonės patiemis azotą imti iš oro ir jungti su kitais elementais. Darbas tai nelengvas, priimant domėn, kad azotas labai sunkiai su kuo nors jungiasi. Bet technika mokoje tą nugalėti. Atsirado sintetinių azoto junginių fabrikos, kurios kaip žalia medžiaga ėmė azotą iš oro. Pati toji medžiaga (oras) nieko nekainuoja, bet užtat azoto jungimas apseina gan brangiai.

Sintetiniai azoto junginiai dirbami dabar keliais būdais. Vienas pirmųjų būdų, buvo pirma kartą pritaikytas Norvegijoje Birklando ir Eyde's fabrikuose. Oras, kuriame yra tiek daug azoto, deginamas prie temperatūros apie 3,000° voltos lauke. Dalis azoto susijungia su deguonimi (irgi iš oro), kitaip sakant subęga. Paskui produkta gaunama yra vadinamoji Norvegijos salietra, kuri skiriasi nuo Chile tuo, kad vietoje natrijaus į ją įeina kalcijus. Norvegijos salietrai reikalinga yra labai daug elektros energijos, ir todel ji tik ten ap-

simoka daryti, kur yra pigi elektra. Norvegijoje kaip tik daug yra krioklių, kraštas gerai elektrifikuotas, todel toks azoto jungimo būdas apsimoka. Bet kuomet prieš keletą metų panaši fabrika buvo įsteigusi Lenkijoje, pasirodė, kad joje gauta salietra, būtų brangesnė už atvežtą iš kitur. Todel fabrika turėjo užsiimti kuo kitu.

Didysis karas azoto problema labai pavarė priekyn. Daugiausiai čia pasidarbavo vokiečiai. Dar prieš karą jie padarė sau labai didelę Chiles salietros atsargą, bet karui prasidėjus, daugiausia jos atvežti nebuvo galima, o salietra buvo labai reikalinga ir karo reikalams ir ukiui. Todel valdžia kreipėsi į pramonininkus ir davė jiems lėšų, kad jie išdirbtų naujas azotui jungti metodes. Ir čia vokiečiai parodė, ką jie moka. Vokiečių chemikas Haber išdirbo visai naują metodą gaminti amonijaką tiesiog iš azoto ir vandenilio. Paskui iš to amonijako galima gauti azoto rūgštis ir visi kiti azoto junginiai. Haberio metodė pasirodė labai gera, už ką pats Haberis gavo net Nobelio premiją. Nežiurint blokados, vokiečiams azoto junginių visai nepritruko. Karui pasibaigus, vokiečių azoto pramonė taip buvo išsivysčiusi, kad pradėjo gaminti azoto junginių daugiau, negu Chile prieš karą. Per karą iš Chiles klijentų vokiečiai pasidarė rimčiausiais jų kokurentais. Visos kitos Europos valstybės gamina azoto daug mažiau ir priverstos yra importuoti jį iš Vokietijos. Taigi matome, ką gali padaryti mokslas ir gera organizacija, nors ir blogiausiose karo sąlygose.

Haberio metodė, kaip geriausia, yra dabar daugiausiai vartojama. Net Francija, nežiurint savo didelės neapykantos prieš vokiečių, už didelius pinigų pirkė Haberio patentus, nors francūzų chemikas Claude išdirbo dar kitą, naują metodą amonijakui gaminti. Tačiau Claude budas matyt pasirodė nepraktiškas, nes francūzų valdiškos fabrikos dirba pasinaudamos Haberio metode. Be Haberio metodės vartojama dabar gan plačiai dar viena, vadinamoji cijanamido metodė. Ji naudojasi tuo, kad tam tikrose sąlygose azotas jungiasi su karbidu. Tą metodę dar prieš karą išdirbo vokiečių chemikai Frank ir Caro. Laikė didžiojo karo, norėdami nugalėti savo azoto junginių krizį, vokiečiai pastatė kelius didelius fabrikus, tuo būdu gaminančius azoto junginių. Vienas jų (Chorzow) Silezijoje, po karo atiteko lenkams ir dabar yra didžiausia tos rūšies įmonė visoje Lenkijoje. Del to fabriko vokiečiai ilgą laiką bylinėjosi su lenkais.

Viską suglaudus matome, kad dabartinė azoto junginių pramonė yra labai didelės reikšmės iš vienos pusės ukiui, iš kitos technikai, o ypatingai krašto apsaugos ir karo reikalams. Tos valstybės, kur toji pramonė labiau yra išsivysčiusi, kuriai ištikus, bus žymiai geriau aprūpintos įvairiomis sprogstamomis medžiagomis, negu tos, kurios pramonės visai nėra, arba ji silpnai išsivysčiusi.

„Kultūros“ No. 11 atėjo. Kaina 45 centai. Galima gauti „Naujienose“.

Tėmykite

1) APDRAUDA (Insurance: Nuo Ugnies, Langų, Automobilų; Gyvenimo (Life) ir kitokių atlieko per didelias ir geriausias kompanijas.

2) REAL ESTATE: Turų gerų bargenų visose Chicago dalyse.

V. MISZEIKA

Naujienos

1739 So. Halsted St.

Tel. Roosevelt 8500

IVAIRENYBĖS

KAIP VALSTIETIS MĖNULI NUSIPIRKO

Lenkijoje vienas valstietis atvyko sostinė Varšuvon, kad nusipirktų reikalingų daiktų. Nuėjęs į turgų valstietis išgirdo dviejų piliečių kalbą apie kelionę į tolimus kraštus uždarbiauti. Vienas sakė, kad noris vykti tuo tikslu Amerikon, antras gi su panieka atsiliepė apie Ameriką. Jo nuomone, Amerikoje negalima gerai gyventi. Kad surastų laimę, esą reikia skristi į mėnulį, kur vietos gyventojai labai gerai apmoka darbininkams ir kur galima vartyti visokius biznius.

Valstietis susidomėjo pasakojimų ir klausė toliau. Jis sužinojo iš pasakotojo, kad jau ir su Marsu esąs susisiektas radio ir kad į šią planetą greit lėksias „Cepelinas“. Tarp mėnulio ir žemės esąs jau normalūs susisiektas. Valstietis neiškentė ir priėjęs prie kalbančiųjų ėmė juos klausinėti apie važiavimą į mėnulį. Jam buvo paaiškinta, kad vienas iš kalbančiųjų esąs inžinierius, nusipirkęs mėnulį ir tikisi greit praturtėti. Tuomet valstietis paklausė, ar negalėtų inžinierius priimti jį į kompaniją mėnulį eksploatuoti. „Inžinierius“ sutiko ir pareikalavo pajaus — 1500 dolerių. Valstietis sutiko. Kompanijonai išgėrė magaryčių, nuėjo pas notarą, kur valstietis sumokėjo 1500 dolerių. Padarę notarialinę sutartį kompanijonai vėl išgėrė, ir valstietis užmigo. Kuomet jis atbuodo, jis pamatė, kad esąs vienas, o jo kompanijonas išnyko. Kai jis papasakojo buto šeimininkui visą istoriją — jie manė, kad turi reikalo su bropečiu. Galų gale visiems buvo aišku, kad valstietį apgavo aferistai. Vargšas net negalėjo atsiminti „notaro“ antrašto, pas kurį jis padarė sutartį apie mėnulio eksploataciją.

Kodel nematome greit judančių daiktų

Mes daiktus matome tik tuomet, kai nuo jų atėjusi šviesa tam tikrą laiką jaudina vienoje vietoje akies tinklainę. Tas jaudinimo laikas yra gana trumpas, priklauso nuo kiekvieno asmens akies jautrumo, bet ir bendrai sudaro tik mažą sekundės dalį.

Greit pralekęs ar besisukęs daiktas taip trumpai jaudina akies tinklainę, kad akis nesugeba per taip trumpą laiką įspūdį sugauti.

Geri fotografuojami stiklai (negatyvai) yra jautresni už mūsų akį. Ant jų galima nufotografuoti besisukančius ratas su spykiais, kurių paprastai nematome, o taip pat ir daug tų žvaigždžių, kurių mūsų akys nemato.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delfo, kad pačios Naujienos yra naudingos.

GYVENIMAS

Mėnesinis žurnalas

900 W. 52nd Street
CHICAGO

Prenumerata metams \$1.50
Pusei metų \$1.00
Kopija 10c

Tėmykit! Nuo Naujų Metų „Gyvenime“ tilps daugiau raštų ir daug gražių paveikslų. Reikalaukit tuojau „Gyvenimo“, vieną numerį prisiųsime veltui.

CHICAGOS ŽINIOS

Autų nelaimės

Kalėdų rytą tapo užmūsti keturi asmenys autų nelaimėse. Skaicius užmūstų autų nelaimėse Cook paviete šiemet iki Kalėdų buvo 1,044.

Nušautas Ellerio leitenantas

Paradise Arms viešbuty, 4114 W. Washington Boulevard, rašta pašautas Ben Weiner, buvęs Morriso Ellerio, 20 wardos bosas, pagalbininkas. Weiner buvo ludininkas Ellerio darbuotojams, kai 16 jų teista už suktybes ir teroro žygius papildytus balandžio mėnesį, "primary" balsavimų dieną. Viešbuty Weiner buvo užsiregistravęs kaip "Albert Sernoff". Weiner mirė ligoninėje.

Aldermanų rinkimai vasario 26

Apie 300 kandidatų bus rinkimuose į miesto aldermanus vasario 26 d., 1929 m. Reikės išrinkti 50 aldermanų. Keturius dešimtis septyni, einantys dabar aldermanų pareigas žmonės, kandidatuos naujam terminui. Nužiurima, kad dauguma jų bus vėl išrinkti. Tikimasi, kad busimi rinkimai nesukels jokio "šurum burum" Chicagoj.

Ieško vaikų

Illinois Children's Home and Aid Society praneša, kad per pastutines dvi savaites prieš Kalėdas į draugiją kreipėsi daugiau, kaip 5200 žmonių, kurie norėjo priimti į savo namus kudičius. Viso Chicagoj ir jos apylinkėse prieš Kalėdas buvo apie 10,000 žmonių, kurie ieškoję patinkamų kudičių priėmimui į jų namus.

Saugiau futbolą lošti, negu kedėj sėdėti

Koronierio, Hermano N. Bundeseno pranešimu, 1928 m. Chicagoje tik vienas asmuo tapo užmūsta, kai lošė futbolą. Į tą laiką mirė septyni asmenys todėl, kad išvirto ar nugriuvo nuo ke-

dės. 1928 m., pasak koronierio Bundeseno, 340 žmonių Cook paviete užsimušė pagriudami. Bėsbolas turėjo dvi aukas, risti-nėms priklausio viena; trys tapo užmūsti iš pistolių žaismės; keturi prarado gyvastį dėl feje-verkų.

Mirtingumas Chicagoj

Per vienuoliką mėnesių 1928 m. Chicagoj mirė 34,975 asmenys. Į tą laiką 1927 m. mirė 32,475 ypatos. Šiemet Chicagoj į 11 mėnesių mirė 3,649 ypatos dėl plaučių uždegimo. Tai yra skaitlinė 1,087 didesnė, negu pernai buvo į tą patį laiką. Del influenzos šiemet mirė 367 ypatos, kuomet pernai į tą patį laiką tik 223 ypatos mirė. Šiemet del širdies ligų mirė Chicagoj į 11 mėnesių 6,453 ypatos.

250 vagonų pašto siuntinių dienų

Daug maž 125 vagonų atgabnamų į Chicagoj pašto siuntinių (ir laišku) ir tiek pat išgabnamų iš Chicagoj — tokį kiekį Kalėdų siuntinių ir laišku turėjo perleisti per savo rankas pašto ofisas Van Buren Terminal kasdien prieš Kalėdas.

Teatruose

Chicago's teatre — paveikslas "Flying Fleet"; svarbiausią rolę lošia Ramon Navarro; kitokie numeriai.

McVickers teatre — šiuo laiką paveikslas "Four Sons"; kitokie numeriai.

Roosevelt teatre — paveikslas "The Singing Fool"; kitokie numeriai.

Oriental teatre — pradedant gruodžio 29 d. Brooke Johns ir jo grupė duos numerį, panašų kaip "Ziegfeld Follies"; paveikslas "Mother Machree".

Paradise, Uptown ir Tivoli teatruose — pradedant ateinančią savaitę bus rodomi scenos numeriai, pritaikyti švenčių laikui, kaip pav. "In Toyland", "The Land of Make Believe", "Mother Goose".

Senate ir Harding teatruose — pradedant gruodžio 29 d. paveikslas "Revenge"; kitokie numeriai.

Norshore ir Towers teatruose — pradedant 29 d. gruodžio graži scenos produkcija "The Doll Shop"; kitokie numeriai.

Tarp Chicago's Lietuvių

Roseland

Bolševikai negauna "džiabių" draugijose

Bolševikai labai įkyrėjo draugijų nariams. Visi rimtesni nariai piktinasi jų trukšmavimu ir kolektavimu pinigų visokiems iežednievoms "mainieriams". Vienas toks jų lyderis, Pakausis, "runijo" į Golden Star Klubo pirmininkus. Rinkimus jis pralaimėjo. Kuomet negavo pirminko vietos, kitur neapsiėmė. Daugelis narių numanė, kad bolševikų užsimojimas įsibriauti į valdybą buvo daroma, idant galėtų daugiau kenkti klubo sporto skyriaus jautams.

Užnario noras buvo patekti į Susivienijimo pirmininkus, bet ir jis pralaimėjo. Bolševikai dabavosi jo labai slaptai. Laikė "kokusus". Bendrovės šėrininkų priešmetiniam susirinkime jo grupės nebuvo susirinkime. Pranešė, kad visi serga šalčiu. Bet vėliaus patirta, kad jie laikė "kokusus". Susivienijimo susirinkime keli jų spykeriai agitavo už Užnarij ir pirmininkus. Bet balsavime jie pralošė. Pralošęs pirmininko vietą, kitur buvo jis perstatytas. Bet Užnarij atsakė: "Dabar aš niekur neapsiimsiu." Reikiška, jis norėjo pirmininko vietos.

Po susirinkimo, o taipgi kitur suėję, žmonės klausinėja vienas kito, kodėl bolševikai nori įsibriauti į pirmininkus. Įdomaujantiems paaiškinta taip: kad būtų galima įsilyti Susivienijimui priimti visoki laiški, prisijusti iš iežednievoms "mainierij."

DOMICELĖ BALINSKIENĖ

Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 25 d., 1:30 val. ryto, 1928 m., sulaukus 48 metų amžiaus, gimus Gerviškes kaime, Tauragės apskrityje. Amerikoje išgyveno 27 metus. Paliko dideliame nuliudime vyrą Liudviką, du sūnus: Joną ir Juozapą, dukterį Veroniką, dvi seseris: Marijoną ir Oną. O Lietuvoje senus tėvelius.

Kunas pašarvotas randa si 4523 So. Sawyer Ave. Laidotuvis įvyks pėtnyčioj, gruodžio 26 d., 8 val. ryto iš namų į Nekalto Pradėjimo P. S. parapijos bažnyčia, kurioje atsibus gėdulingos pamaldos už vėlonės sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Domicelės Balinskienos giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliude liekame. Vyrui, Vaikai, Seserys ir Giminės.

Laidotuvis patarnauja graborius Eudeikis, Tel. Yards 1741

ONA TRAKSELINĖ

Persikyrė su šiuo pasauliu Gruodžio 22 d., 5:55 val. po pietų, 1928 m., sulaukus 42 m. amžiaus, gimus Puikiu kaime, Gaurės parap., Tauragės apsk. Amerikoje išgyveno 23 metus. Paliko dideliame nuliudime vyrą Kostantiną, tris sūnus: Konstantiną, Vladislavą ir Steponą, pusbrolių Nokodemą Zicką, pussesteri Oną Švilienę. Lietuvoje viena brolių ir seseris Leonadija. Kunas pašarvotas randa si Eudeikio koplyčioj, 4605 So. Hermitage Ave.

Laidotuvis įvyks Sereidoje, Gruodžio 26 d., 8 val. ryto iš Eudeikio koplyčios į Svento Kryžiaus parapijos bažnyčia, kurioje atsibus gėdulingos pamaldos už vėlonės sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Onos Trakselienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliude liekame. Vyrai, Sūnai, Pusbroli, Pussesteris ir Giminės. Laidotuvis patarnauja graborius Eudeikis, Tel. Yards 1741

A, a! Jeigu šitaip, tai jie mus nori apgaudinėti ir sau daryti iš to gerą biznį. Na, tai jie niekuomet neįeis į pirmininkus", kalbėjo nariai.

Tai yra geras nariuose apsi-reiškinas. Jeigu jie šitaip laikytųsi, tai neturėtų progos tran-kytis bolševikų "spykeriai" pas juos.

Ne labai senai buvo atsilan-kęs jų "spykeris" ir rytinių val-stijų. Jis sakė "spyčių", bet toks spyčius buvo vien plovė-nės. Dabar garsina iežedniev-na, kad kitas "spykeris" atva-žiuojas. Sako, busias program-as, įžanga veltui. Komisarai agituoja, kad publikos daug su-eitų. Tur būt nori iš jos pasi-žvėjoti pinigų. Kada darbinin-kai pradės protauti ir nesiduoti mulkinti bolševikų "spykeriams" ir išnaudoti save iežednievoms "mainieriams"? —Zvalgas.

Tel. 2-7749
DR. J. RIMDZUS, D. C. Ph. C.
Chiropraktas

1428 Broadway, Gary, Ind.
Val.: nuo 10 iki 12 v. nuo 2 iki 8 vak.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

PRANEŠIMAI

Susivienijimo Draugijų ir Klubų Bridgeporte iš prižasies Kalėdų mėnesinis susirinkimas įvyks trečia-dieny, Gruodžio 26 d., 8 val. vakare, Chicago's Lietuvių Auditorium svet., 3133 So. Halsted St.

Draugijų valdybos ir atstovai mal-o-nėkit butinai atsilankyti, nes yra naujų reikalų svarstymui. Taipgi iš-girsit raportą iš buvusio baliaus Lap-krizio 29 d. P. K., nut. rašt.

Metinis susirinkimas Lithuanian American Chamber of Commerce at-sibus Chicago's Lietuvių Auditorium, 3133 So. Halsted St., ketvergų vaka-rė, gruodžio 27, 1928 m., 8 val. vaka-re. Bus rinkimas direktorių ir atlik-ti kiti biznio reikalai. Butinai daly-vaukit šiame metiniame susirinkime, nes šis susirinkimas svarbus nariams ir visai organizacijai.
J. P. Varkala,
Business Manager.

Graboriai

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ
Laidotuvis patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklauso prie grabų išdirbystės.
OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvis ir kokiam reikalui visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

J. Lulevich
Lietuvis graborius ir balsuotojas
Automobilių patarnavimas teikiama visokiems reikalams. Moderniška koplyčia veltui.
3103 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

S. D. LACHAVICZ
Lietuvis Graborius ir Balsuotojas
2314 W. 23rd Pl.
Chicago, Ill.

Patarnauja laidotuvis kuopiglausiai Reikale meldžiu atsiuokti, o mano darbu busite užgandinti. Roosevelt 2515-2516

Phone Victory 4952
MRS. A. JARUSH-KAUSHILLAS
Physical Therapy and Midwife
3252 South Halsted Street
Res.: 6109 So. Albany Ave.
Hemlock 9252

Patarnauja prie gimdymo, duodu massage, electric treatment ir magnetic blankets ir tt. Moterim ir merginoms patarnaujame dovanai. Ofiso valandos nuo 1 po pietų iki 8 v. vakare.

Phone Boulevard 8483
Dr. Margeris
Gydytojas ir Chirurgas
3421 So. Halsted St.
Val.: nuo 12 iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.

5825 So. Halsted St.
Val.: nuo 12 iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.

5825 So. Halsted St.
Val.: nuo 12 iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.

5825 So. Halsted St.
Val.: nuo 12 iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.

5825 So. Halsted St.
Val.: nuo 12 iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.

5825 So. Halsted St.
Val.: nuo 12 iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.

5825 So. Halsted St.
Val.: nuo 12 iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.

5825 So. Halsted St.
Val.: nuo 12 iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.

5825 So. Halsted St.
Val.: nuo 12 iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.

5825 So. Halsted St.
Val.: nuo 12 iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.

1929 m. busių geri metai

George M. Reynolds, Continental National Bank and Trust Company direktorius tarybos pirmininkas, pranašauja, kad ateinantys 1929 metai busių turtingi ir gausys taip Illinois valstijai, kaip visai Amerikai.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Lietuvės Akušerės

A. Vidikas-Lulevich
AKUSERKA
3101 South Halsted Street
Kampas 31-mos gatvės
Phone Victory 1115

Balgusi akušerijos kolegijai; ilgal praktika-vusi Pennsylvania-nijos ligonbučiuse. Sąžiningai patarnauja visokiose ligo-se prieš gim-dymą, laike gimdymo ir po gimdymo. Už dyka patarnauja dar ir kitokiuose reika-luose moterims ir merginoms; kreipkitės, o rasite pagalbą. Valandos: nuo 8 ryto iki 2 v. po pietų, nuo 6 iki 9 val. vak.

Akių Gydytojai
Pastabs: Mano ofisas dabar randa-si naujoj vietoj

DR. VAITUSH, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamų akių karšči, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuo-se atsitikimuose egzaminavimas daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj 10 iki 12 val. po pietų.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

ŽMOGAUS AKIS

Yra taip dalikatnas sudėjimas, jog maža dalis žmonių supranta apie jos veikimą. Didelė daugybė akių sugadinta pigiais ir prastai pritaisaisiais akiniais. Būkite daug atsargūs, kada siūlo už dyka egzaminavimą, pusė kainos, arba pederiai siūlo akinius vaikščioidami iš namų į namus. Praktikuojant akių, perleidžiant daugiau 20 tukstančių ypatų ir turiu 20 metų partikos.
Jei abejojai apie savo akis, elk pas Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST
Phone Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave. ir 805 E. 47 St.
Phone Kenwood 1752

25 Metų Patyrimo
Pritaikyme akinų del visokių akių

John Smetana, O. D.
OPTOMETRISTAS

Ekspertas tyrimo akių ir pritalkimo akinų
1801 South Ashland Avenue
Platt Bldg., kamp. 18 St. 2 aukštas.
Pastebėkit mano iškasas
Valandos nuo 9:30 ryto iki 8:30 vaka-ro. Nedėliomis nėra skirij va-lan-du. Room. 8.
Phone Canal 6523

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
1121 Milwaukee Avenue
Valandos: 9-12, 1-5, 6-8:30
Sekmadieniais pagal susitarimą.

Ivairūs Gydytojai

Ofiso Tel. Victory 6893
Rez. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas moteriškų, vyriškų vaikų ir visu chroniškų ligų
Ofisas: 3102 S. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos: 1-3 po pietų, 7-8 vak.
Nedėliomis ir šventad. 10-12 diena

DR. M. J. SHERMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 So. Loomis Street
Kampas 18th St.
Val. 2-4 po piet ir 7-9 val. vakare
Telefonas Canal 1912
Residence Tel. Fairfax 6352

Telephone Yards 0994
DR. MAURICE KAHN
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po piet
7 iki 8 vak. Nedėl. nuo 10 iki 12
Res. Telephone Plaza 3260

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3.
Prospect 1028
Res. 2359 S. Leavitt St., Canal 2330
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlio pagal sutartį

Res. 6660 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 6257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Chicago, Ill.

Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
Valandos:
nuo 9 iki 11 v. ryto
nuo 6 iki 9 val. vak.

Ofiso Tel. Victory 7188
Rez. Tel. Hemlock 2615
DR. P. M. ZILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 So. Halsted St.

Lietuvis Gydytojas
Valandos:
9 iki 12 ryto; 2 iki 5 po piet;
6 iki 9 val. vakaro.

Dr. V. S. Naryauskas
2435 W. 69 St., Chicago, Ill.
Tel. Hemlock 8151

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlio nuo 10 iki 12 A. M.

DR. M. T. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 South Ashland Avenue
Telefonas Boulevard 7820
Res. 6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930
Valandos 2-4, 6-8 Nedėlio 10-12

DR. S. BIEZIS
Phone Canal 6222
Gydytojas ir Chirurgas
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryto
Rezidencija 6640 S. Maplewood ave.
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.

Phone Lafayette 5820
DR. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS
X-RAY
4193 Archer Ave.,
Chicago, Ill.

Tel. Brunswick 0624
DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
1121 Milwaukee Avenue
Valandos: 9-12, 1-5, 6-8:30
Sekmadieniais pagal susitarimą.

Ivairūs Gydytojai
Ofiso Tel. Victory 6893
Rez. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas moteriškų, vyriškų vaikų ir visu chroniškų ligų
Ofisas: 3102 S. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos: 1-3 po pietų, 7-8 vak.
Nedėliomis ir šventad. 10-12 diena

Lietuviai Gydytojai

A. L. Davidonis, M. D.
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos:
nuo 9 iki 11 val. ryte;
nuo 6 iki 8 val. vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Avenue, Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Brunswick 4983
Namų telefonas Brunswick 0597
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų
ir nuo 6 iki 8 val. vakare
Res. 3201 South Wallace Street

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3.
Prospect 1028
Res. 2359 S. Leavitt St., Canal 2330
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlio pagal sutartį

Res. 6660 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 6257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Chicago, Ill.

Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
Valandos:
nuo 9 iki 11 v. ryto
nuo 6 iki 9 val. vak.

Ofiso Tel. Victory 7188
Rez. Tel. Hemlock 2615
DR. P. M. ZILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 So. Halsted St.

Lietuvis Gydytojas
Valandos:
9 iki 12 ryto; 2 iki 5 po piet;
6 iki 9 val. vakaro.

Dr. V. S. Naryauskas
2435 W. 69 St., Chicago, Ill.
Tel. Hemlock 8151

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlio nuo 10 iki 12 A. M.

DR. M. T. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 South Ashland Avenue
Telefonas Boulevard 7820
Res. 6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930
Valandos 2-4, 6-8 Nedėlio 10-12

DR. S. BIEZIS
Phone Canal 6222
Gydytojas ir Chirurgas
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryto
Rezidencija 6640 S. Maplewood ave.
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.

Phone Lafayette 5820
DR. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS
X-RAY
4193 Archer Ave.,
Chicago, Ill.

Tel. Brunswick 0624
DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
1121 Milwaukee Avenue
Valandos: 9-12, 1-5, 6-8:30
Sekmadieniais pagal susitarimą.

Ivairūs Gydytojai
Ofiso Tel. Victory 6893
Rez. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas moteriškų, vyriškų vaikų ir visu chroniškų ligų
Ofisas: 3102 S. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos: 1-3 po pietų, 7-8 vak.
Nedėliomis ir šventad. 10-12 diena

DR. M. J. SHERMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 So. Loom

